

PERMUTĂRI

Mulțimile ordonate care se formează cu n elemente din n elemente date se numesc permutări. Notăm cu P_n numărul permutărilor cu n elementelor.

$$P_n = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n = n! \quad \text{notat}$$

Proprietăți

$$0! = 1$$

$$n! = (n-1)!n$$

$$n! = (n-2)!(n-1)n$$

$$n! = (n-k)!(n-k+1) \cdot \dots \cdot (n-1)n$$

1. În câte moduri se pot aranja 5 fotografii într-un album?
2. Câte numere de 4 cifre distincte se pot forma cu elementele mulțimii $A = \{1, 2, 3, 4\}$? Dar cu elementele mulțimii $B = \{0, 1, 2, 3\}$?

3. Calculați

a) $3!+4!$

$5!+3!$

b) $6!-5!$

$10!-9!$

c) $\frac{124!}{125!}$

$\frac{2011!}{2010!}$

d) $\frac{n!}{(n+2)!}$

$\frac{n!}{(n-2)!}$

e) $\frac{(2n+1)!}{(2n-2)!}$

$\frac{(2k-4)!}{(2k-2)!}$

f) $\frac{(2n+m)!}{(2n+m+1)!}$

$\frac{(2n+1)!}{(2n-2)!}$

g) $\frac{(2-n)!}{(3-n)!}$

$\frac{(5-n)!}{(7-n)!}$

4. Efectuați calculele:

a) $\frac{1}{2!} - \frac{2}{3!}$

$\frac{1}{5!} - \frac{2}{4!}$

b) $\frac{1}{0!} - \frac{2}{1!}$

$\frac{1}{2!} - \frac{2}{3!}$

c) $\frac{(1!+2!+3!)}{9!(10!-8!)} \cdot \frac{2}{7!}$

$\frac{(1!+2!+3!+4!)}{5!(9!-8!)} \cdot \frac{10}{8 \cdot 8!}$

d) $1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! - 4 \cdot 4!$

$1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + 4 \cdot 4!$

5. Scrieți permutările mulțimii $A = \left\{ 0!, 2!-1!, \frac{5 \cdot 4! \cdot 4}{2!5!} \right\}$

6. Să se rezolve ecuațiile pentru $n \in \mathbb{N}^*$:

a) $n! = 24$;

b) $\frac{(n+2)!}{(n+1)!} = 7$;

c) $\frac{(2n+3)!}{(2n+1)!} = 20$

d) $\frac{(n+1)!}{(n-3)!} = \frac{30(n+1)!}{(n-1)!}$;

e) $\frac{P_{n+3}}{P_{n+1}} = 56$.

7. Rezolvă inecuațiile în $n \in \mathbb{N}^*$:

a) $\frac{P_{x+7}}{P_{x+8}} \geq \frac{1}{16}$

b) $\frac{(n+1)!}{(n-1)!} \leq 72$

8. Rezolvă sistemul:
$$\begin{cases} P_{x-y} = 3P_{x-y-1} \\ P_{2x-y+1} = 8P_{2x-y} \end{cases}$$

9. Demonstrați relația

$$nP_n = P_{n+1} - P_n \text{ și apoi calculați}$$

$$\sum_{k=1}^n k \cdot k! \quad \text{și} \quad \sum_{k=1}^n k!(k+1)^2$$

10. Demonstrați relația

$$\frac{n}{P_{n+1}} = \frac{1}{P_n} - \frac{1}{P_{n+1}} \text{ și apoi calculați}$$

$$\sum_{k=1}^n \frac{k}{(k+1)!} \quad \text{și} \quad \sum_{k=1}^n \frac{k^2 + k + 1}{(k+1)! \cdot k \cdot (k+1)}$$

11. Calculați sumele:

i) $\sum_{k=1}^n (k-1)! \cdot k^2$

ii) $\sum_{k=1}^n k!(k^2 + k + 1)$

iii) $\sum_{k=1}^n \frac{(k-1)!}{(k+1)!}$

iv) $\sum_{k=1}^n \frac{(k+1)!}{(k-1)!}$

ARANJAMENTE

Submulțimile ordonate care se formează cu k elemente din n elemente date se numesc aranjamente. Notăm cu A_n^k aranjamente de n luate câte k.

$$A_n^k = \frac{n!}{(n-k)!} = n \underbrace{(n-1)(n-2) \cdot \dots \cdot (n-k+1)}_{k \text{ factori}}$$

Proprietăți

$$A_n^0 = 1$$

$$A_n^1 = n$$

$$A_n^n = n!$$

$$A_n^k = (n-k+1)A_n^{k-1} \text{ sau } A_n^{k+1} = (n-k)A_n^k \text{ formula de recurență}$$

1. Câte numere de 4 cifre distincte se pot forma cu cifrele 1,2,3,4,5,6?
2. Câte numere de 3 cifre distincte se pot forma cu cifrele 0,1,2,3,4 ?
3. Completați tabelul:

a	b	a-b	a·b	a/b	(a+b)/a	(a+b)/b	(a-b)/a	(a-b)/b
A_6^4	A_6^0							
A_3^1	A_3^2							
A_7^4	A_7^3							

4. Calculați:

a) i. $\frac{A_8^6 + A_8^5}{A_8^4}$ ii. $\frac{A_4^3 + A_5^4}{A_4^3}$ iii. $\frac{A_7^4 + A_6^5}{A_5^4}$

b) i. $\frac{A_7^3 + A_6^4}{A_5^3}$ ii. $\frac{A_5^4 + A_6^5}{A_6^4}$ iii. $\frac{A_7^4 + A_6^5}{A_5^4}$

c) i. $\frac{A_n^{k-1}}{A_n^{k+1} + A_n^k}$ ii. $\frac{(2n-k+2)A_{2n}^{k-3}}{A_{2n}^k + A_{2n}^{k-1}}$ iii. $\frac{A_n^k - nA_{n-1}^{k-1}}{A_{n+1}^{k+1}}$

5. Arătați că:

a) $A_n^{n-1} = A_n^n$ b) $A_{n+1}^{k+1} = (n+1)A_n^k$ c) $A_n^{k+1} = (n-k)A_n^k$

6. Rezolvați ecuațiile:

a) i. $A_{n-5}^3 = 24$ ii. $A_x^4 = 30(x-2)(x-3)$

b) i. $A_{n+3}^3 = 30 \frac{P_{n+1}}{P_n}$ ii. $6(x-5)! \cdot A_{x-2}^5 = x!$

c) i. $\frac{A_n^{10} - A_n^8}{A_n^8} = 131$ ii. $A_{n+4}^3 = 20A_{n+2}^1$

7. Rezolvă inecuațiile:

a) i. $A_{2n-1}^2 \leq 930$ ii. $A_x^4 \leq 30(x-2)(x-3)$

b) i. $A_{n+1}^3 \leq 90 \cdot \frac{P_{n-1}}{P_n} \cdot A_{n+1}^2$ ii. $6(x-5)! \cdot A_{x-2}^5 \leq x!$

c) i. $182A_n^2 \geq A_{n+2}^4$ ii. $A_{10}^x \leq 5A_{10}^{x-1}$

8. Rezolvați sistemele de ecuații:

a)
$$\begin{cases} 8A_{x+1}^{y-4} = A_{x+1}^{y-3} \\ 2A_x^y \cdot \frac{P_{x-y}}{P_{x-1}} + 6 \frac{y}{x-1} A_{x-1}^y \frac{P_{x-y-1}}{P_{x-2}} = 54 \end{cases};$$

b)
$$\begin{cases} 12A_{2x+y}^{2y} = \frac{P_{2x+y}}{P_{2x-y-1}} \\ A_{2x+y}^{y-1} = 342A_{2x+y}^{y-3} \end{cases}$$

9. Arătați că $A_n^{k+1} = (n-k)A_n^k$ și apoi calculați $\sum_{k=0}^{n-1} \frac{A_n^{k+1}}{A_n^k}$

10. Arătați că $A_n^k = nA_{n-1}^{k-1}$ și apoi calculați $\sum_{k=1}^n \frac{A_n^k}{A_{n-1}^{k-1}}$

11. Arătați că $A_n^k - A_n^{k+1} = (n-k)A_n^{k-1}$ și apoi calculați $\sum_{k=1}^n (n-k)A_n^{k-1}$

12. Calculați sumele:

a) $\sum_{k=2}^n \frac{A_{k+4}^4}{A_{k+4}^6}$

b) $\sum_{k=1}^n (n-k)A_n^{k-1}$

c) $\sum_{k=1}^n (A_n^k - A_n^{k-1})$

COMBINĂRI

Submulțimile care se formează cu k elemente din n elemente date se numesc **combinări**.

Notăm cu C_n^k combinări de n luate câte k .

$$C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!} = \frac{A_n^k}{P_k}, \quad 0 \leq k \leq n, n \in \mathbb{N}^*, k \in \mathbb{N}.$$

1. Fie mulțimea $A = \{1, 2, 3, 4\}$. Scrie toate submulțimile mulțimii A cu 3 elemente.
2. Într-o clasă sunt 25 elevi. În câte moduri se poate forma o grupă de 5 elevi în vederea participării la o competiție?
3. Într-o clasă sunt 23 de elevi, dintre care 12 sunt fete. Să se determine în câte moduri se poate alege un comitet reprezentativ al clasei format din 3 fete și 2 băieți.
4. Completați tabelul:

$C_7^5 =$	$C_{15}^{10} =$
$C_{10}^7 =$	$C_{2n+1}^{2k+1} =$
$C_7^5 + C_7^4 =$	$C_5^0 + C_5^1 + C_5^2 =$
$\frac{C_6^3 + C_6^2}{C_7^3} =$	$\frac{C_5^3 - C_5^4}{C_5^2} =$
$C_4^0 + C_4^1 + C_4^2 + C_4^3 + C_4^4 =$	$C_7^0 + C_7^2 + C_7^4 + C_7^6 =$

5. Rezolvați ecuațiile:

a) i. $C_n^3 = 2n$ ii. $C_{x+2}^2 = 3$ iii. $11C_x^3 = 24C_{x+1}^2$

b) i. $A_{n+1}^3 + C_{n+1}^3 = 392$ ii. $C_{n+1}^5 = \frac{(n-3)n(n+1)}{6}$ iii. $C_x^3 + C_x^4 = 11C_{x-1}^2$

c) i. $\frac{C_{2n}^{n-1}}{C_{2n-1}^n} = \frac{5}{3}$ ii. $C_{n+1}^{n-2} + 2C_{n-1}^3 = 7(n-1)$ iii. $C_x^3 = 2C_x^{x-2}$

6. Rezolvă inecuațiile:

a) i. $C_n^6 > C_n^4$; ii. $C_x^5 > C_x^7$ iii. $C_x^5 < C_x^6$

b) i. $C_{12}^n \leq C_{12}^{n+2}$ ii. $C_{20}^{x-1} < C_{20}^x$ iii. $5C_x^3 < C_{x+2}^4$

c) i. $C_x^{x-1} \leq C_x^{x-3}$ ii. $C_{2x}^{2x-8} \geq C_{2x}^{2x-12}$ iii. $x C_{x-1}^{x-3} - 7 C_{x-2}^{x-3} \leq 8(x-2)$

7. Demonstrează egalitățile:

a) $C_n^k = C_n^{n-k}$ (formula combinărilor complementare)

b) $C_n^k = C_{n-1}^k + C_{n-1}^{k-1}$ (formula de recurență pentru combinări)

c) $n C_{n-1}^{k-1} = k C_n^k$ (formula de calcul pentru sume)

d) $\frac{C_n^k}{k+1} = \frac{C_{n+1}^{k+1}}{n+1}$ (formula de calcul pentru sume)

8. Calculați sumele:

a) $\sum_{k=1}^n k \cdot C_n^k$

b) $\sum_{k=0}^n (2k+1) \cdot C_n^k$

c) $\sum_{k=0}^n \frac{C_n^k}{k+1}$

9. Să se determine numărul natural n astfel ca următorii termeni să fie în progresie aritmetică $C_{x+1}^x, A_4^2, C_{x+5}^{x+3}$.

10. Rezolvați sistemele de ecuații:

a) $\begin{cases} 5A_x^y = A_x^{y+1} \\ \frac{C_{2x+y}^4}{C_{2x+y}^3} = 4 \end{cases}$ b) $\begin{cases} A_{x+y}^y = \frac{P_{x+y}}{24} \\ C_{x+4}^{y+2} = C_{x+4}^y \end{cases}$ c) $\begin{cases} A_y^x : P_{x-1} + C_y^{y-x} = 126 \\ P_{x+1} = 720 \end{cases}$

11. Să se determine $n \in \mathbb{N}$, astfel încât C_n^5 să dividă C_{n+1}^5

12. Demonstrați egalitatea:

$$\frac{C_n^0}{n+1} + \frac{C_n^1}{n} + \frac{C_n^2}{n-1} + \dots + \frac{C_n^n}{1} = \frac{2}{n+1} \left(2^n - \frac{1}{2} \right)$$